

ЯК ПОВОДИТИ СЕБЕ В ХРАМІ

Протопресвітер Ананій Теодорович - 1962.

Побудова храму

Слово "церква" походить від грецького (κυριακῆ), дім Божий. Церквою або храмом називаємо будинок, присвячений служінню правдивому Богові: Православний храм завжди звернений на схід і поділяється на три частини:

1. Вівтар звичайно відділений іконостасом з трьома дверима: царськими (середніми) та двома дияконськими (бічними): В центрі вівтаря стоїть Престіл; на якому знаходяться антимінс (шовкова або льняна хустка з зображенням покладення до гробу Христа Спасителя й зашитими мощами святого, освячена і підписана архиереєм); Євангеліє; хрест дарохоронильниця в вигляді церкви, де завжди зберігаються Святі Тайни, дароносиця для винесення Святих Таїн хворим. Ліворуч від Престолу - жертовник або проскомидійник, стіл для приготування Святих Дарів до таїнства Євхаристії: За Престолом знаходиться горнє місце, де стоїть Єпископ у певні моменти богослужіння: До вівтаря можуть заходити лише ті миряни-чоловіки яких благословить священник. Торкатися Престолу, проходити між Престолом і царськими дверима мирянам не дозволяється.

2. Середня нава чи храм вірних: Тут стоять миряни під час богослужіння. На тетрапод (чотирикутний стіл) або аналой перед царськими дверима кладуться ікона та хрест. На панахидний стіл кладуться коливо хліб, цукор.

3. Притвор при вході до церкви був колись місцем для молитви оголошених (людей, що готувалися до хрещення) та покутників. Тепер там починаються деякі чини: хрещення, вінчання.

По приході до церкви **тричі** хрестимося з молитвою:

*Боже, будь милостивий до мене грішного
Боже, очисти гріхи мої і помилуй мене
Без числа згрішив я, Господи, прости мені.*

Підходимо до тетраподу , двічі хрестимося цілуємо ікону, хрест, хрестимося втретє й відходимо набік. Проходячи через храм навпроти царських дверей, хрестимося і уклоняємося Святим Тайнам, укритим на Престолі: Очікуємо на початок відправи мовчки , зосереджено молячись: Ставимо свічки перед образами тихо й побожно; коли підійти важко, передаємо свічки тим, хто стоїть попереду. Як немає місця на свічнику , кладемо свічку перед образом, щоб поставити згодом. Поставивши свічку, хрестимося й молимося перед іконою до зображеного на ній святого. На вітання “Слава Ісусу Христу !” відповідаємо: “Слава навіки!”

Під час відправи від початкового виголосу до відпусту і благословення вірних храм залишати не прийнято. Неприпустимі розмови, ходіння по храму. Слід мовчки , уважно і зосереджено слухати слова священника, відповідати на них; співаючи разом із хором. Особливо побожно, з душевним трепетом перебуваємо на Службі Божій при читанні Євангелія; відправленні Євхаристійного канону (від Символу Віри до “Достойно є”) співі “Отче наш” і причасті Святих Таїн. На Євхаристійному каноні, коли священник промовить “ Пісню перемоги співають, виголошують, викликають і промовляють "в цей час відбувається таїнственне перевтілення хліба і вина на Тіло і Кров Христові:

При поминанні осіб Святої Тройці (“Отця і Сина і Святого Духа”) при співі “Господи помилуй” , “Подай, Господи” хрестимося: Хрестимося й уклоняємося, коли Святими Дарами; Євангелієм; іконою , хрестом. Коли він благословляє рукою чи обкаджує нас, вклоняємося, не хрестячись. Після відпусту вірні по черзі підходять до хреста; потім цілують хрест у руці священника, приймають антидор (часточки з просфор) і відходять. На вітання “Христос посеред нас” відповідають: “І Є і буде”. При виході з храм тричі хрестимося з молитвою “Боже будь милостивий до мене грішного”